

Schakel tussen arm en rijk

Rol van tools in projecten voor ontwikkelingssamenwerking

Plan Nederland is in 1976 opgericht als onafhankelijke lidorganisatie van Plan International. Plan International heeft wereldwijd 7.000 medewerkers en 50.000 vrijwilligers voor het uitvoeren van projecten in 49 ontwikkelingslanden. Samen met sponsors en gespecialiseerde partnerorganisaties werkt Plan aan een beter leven voor 1,2 miljoen kinderen. Dit gebeurt met name door middel van het uitvoeren van kindgerichte programma's en projecten vanuit de 49 veldkantoren. Projectie sprak met Denise Lapoutre, Program Development Manager bij Plan Nederland, over de rol van tools voor projectmanagers op het gebied van ontwikkelingssamenwerking.

Het ISO-kwaliteithandboek lag keurig open op de pagina met de processen voor de projectaanpak bij Plan Nederland. Lapoutre vond het erg jammer dat de kwaliteitsmedewerker in deze periode op vakantie was. Hij kon mij immers veel meer vertellen over de technische achtergronden van de tools die Plan Nederland gebruikt. Maar al snel kwam het gesprek op de kern van de toepassing van tools in de ontwikkelingssamenwerking. Want hoe kan je het beste werken in een omgeving waar lokaal niet eens papier te krijgen is, terwijl in het land van de

sponsors een uitgebreid eisenpakket ligt voor de verantwoording van de uitgaven en resultaten?

Mindmapping

De projectideeën worden over het algemeen uitgewerkt op de veldkantoren in directe samenwerking met de belanghebbenden. Hier geen

laptop met een softwarepakket, want stroom is er vaak niet. De projectideeën worden uitgewerkt op vanuit de stad meegebrachte 'brownpapers', omdat deze lokaal niet verkrijgbaar is.

Het verzamelen van ideeën gebeurt op een participatieve actiegerichte manier. Op een schaduwrijke plek in de open lucht wordt samen met de verschillende doelgroepen (jongens, meisjes, mannen en vrouwen, die soms niet kunnen lezen en schrijven) een probleemboom opgesteld. Geanalyseerde problemen en oplossingen worden besproken met de lokale overheid en specialisten en verder aangescherpt.

Van idee tot voorstel

Zo'n projectplan wordt vervolgens op Projectmarket geplaatst, een webbased tool die gebruikt wordt door Plan-medewerkers in de donorlanden. Met behulp van deze informatie kunnen zij de projecten selecteren die mogelijk interessant zijn voor hun sponsors.

Als Plan Nederland een projectidee selecteert, wordt het landenkantoor gevaagd het voorstel verder uit te werken. Plan Nederland ondersteunt met expertise, waarbij Sharepoint, Sharenet, Webmail en

andere communicatietools worden gebruikt. Daar begint dan ook de link met de westerse wereld en de eisen die gesteld worden aan goede doelen: ISO-certificeren, CBF-keurmerk, Code Wijffels en zo min mogelijk overhead zodat de doelgroep zo duurzaam mogelijk geholpen wordt. Hier ligt een grote uitdaging voor deze branche.

De Plan-staf faciliteert het samenbrengen van de ideeën van de betrokkenen met de ontwikkelingsplannen van de lokale overheid. Indien nodig wordt ook de lokale overheid ondersteund bij het ontwikkelen van beleid. Deze plannen moeten gestroomlijnd worden met nationale strategieën, zodat problemen coherent en op de juiste interventieniveaus worden aangepakt en de resultaten duurzaam zullen zijn. Dit vormt de basis van het Logisch Kader (Logical Framework Methodiek) dat het uitgangspunt vormt voor de Concept Note, een document dat later wordt uitgewerkt in het Projectplan.

Controle en rapportage

Nadat nieuwe projecten zijn goedgekeurd, worden ze ingevoerd in Oracle en wordt een baseline vastgelegd in Cognos (een rapportagetool van IBM). Momenteel

Denise Lapoutre, program development manager bij Plan Nederland.

wordt bij Plan Nederland gewerkt aan een koppeling tussen Cognos en het betalingssysteem Afas-profit, zodat boekingen kunnen worden gekoppeld aan projecten. Daarnaast wordt gewerkt met het Grant Tracking System, een webbased tool dat gebruikt wordt voor wereldwijde financiële monitoring en voor financiële rapportage aan de sponsors.

Op dit gebied liggen er nog een aantal uitdagingen. Zoals het koppelen van deze informatie aan bijvoorbeeld de millenniumdoelen, thema's, landenstrategie en de impact van de projecten om zo transparant mogelijk te kunnen rapporteren.

Evaluatie

Een van de belangrijkste tools is de evaluatie. Evaluaties vinden plaats op verschillende niveaus, zowel gedurende de projecten als aan het einde ervan. Deze kunnen door de lokale bevolking zelf worden uitgevoerd of door eigen medewerkers, maar ook door onafhankelijke

externe experts. Met de resultaten van het evaluatieonderzoek wordt enerzijds verantwoording afgelegd over de besteding van gelden en anderzijds inhoudelijk lering getrokken uit ervaringen uit het verleden, met als doel de effectiviteit van toekomstige interventies te verbeteren. De systematische verwerking van resultaten van evaluatieonderzoek is een van de grootste uitdagingen voor de toekomst. Momenteel gebeurt dit nog handmatig, maar ook hier wordt nagedacht over hulpmiddelen. Lapoutre nodigt de lezers van Projectie dan ook uit om hun expertise ter beschikking te stellen en Plan Nederland hierbij te helpen. Vrijwilligers kunnen zich aanmelden via de website: www.plannederland.nl.

Auteur: Manfred van Veghel (manfred.van.veghel@oppidum.nl), programma- en projectmanager en trainer bij Oppidum.